

22.07.2013 nr. 03/6-107
La nr. 1216-134 din 20.06.2013
La nr. 22/1753 din 12.07.2013

Ministerul Afacerilor Interne

Cu referire la **proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative**, parvenit repetat spre avizare, reiterăm obiecțiile expuse în scrisoarea nr. 03/5780 din 27.06.2013, care nu au fost luate în considerare la definitivarea proiectului, expunem următoarele.

La Art. I

La pct.1

Potrivit normelor tehnicii legislative urmează a fi revizuit cuvântul *sintagma*, deoarece aceasta se utilizează pentru expresia care conține cuvinte și alte semne legate logic între ele (cifre, formule, paranteze, etc.), fapt care nu se referă la situația respectivă.

Se va revedea din punct de vedere conceptual situația de a incrimina concursul pentru infracțiuni omogene, deoarece acesta se referă spre incriminarea agravantei de la același articol privind săvârșirea *în mod repetat*, stabilită expres în infracțiunea din partea specială a Codului penal sau la art. 77 alin. (1) lit. a) din Codul penal, care prevede agravanta săvârșirii infracțiunii de către o persoană, care anterior a fost condamnată pentru o infracțiune similară sau pentru alte fapte ce au relevanță pentru cauză.

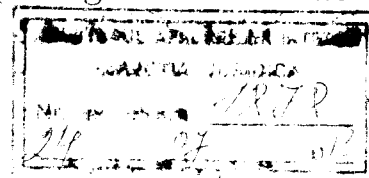
La pct.2

Amendamentul la art. 158 urmează a fi revizuit prin prisma politicii de umanizare a Codului penal, ce contravine principiului de înăsprire a pedepselor.

La alin. (1) și (2) de revizuit necesitatea expresiei *conform legislației în vigoare sau fără respectarea prevederilor legale ce se referă la consimțământul persoanei*, deoarece este inutilă. Astfel, în ambele cazuri se stabilește incriminarea faptei și alternativa nu are nici o semnificație juridică.

La pct.3

Completarea la art. 165 alin. (1) cu expresia *precum și folosire a femeii în calitate de mamă surrogat*, nu ține de obiectul de reglementare al acestui articol și urmează a fi incriminată separat. Din punct de vedere redacțional urmează a fi revizuit termenul *folosire* cu unul mai uman (*recurgere la serviciile mamei surogat*).

Modificarea la lit. c) presupune mărirea limitei minime a pedepsei, fapt care presupune agravarea sancțiunii, ceea ce contravine politicii de umanizare a Codului penal.

Astfel, în raport cu operarea modificărilor sancțiunilor diferitor componente de infracțiuni ținem să menționăm că, scopurile pedepsei penale sunt declarate în art. 61 alin. (2) al Codului penal al Republicii Moldova, care prevede că „pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane”.

Astfel, legea penală pune accentul pe atingerea a patru scopuri în urma aplicării pedepsei față de condamnat:

- restabilirea echității sociale;
- corectarea condamnatului;
- prevenția specială sau prevenirea săvârșirii de infracțiuni din partea condamnaților;
- prevenția generală sau prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea altor persoane.

Cert este faptul că, la diferite etape a dezvoltării sociale a statului și în dependență de anumiți factori, statul își poate schimba politica sa penală, promovând atingerea unora din scopurile menționate mai sus. Totuși, modificările respective urmează a fi bine argumentate și trebuie să ia în considerare o lista întreagă de factori care au dus la necesitatea modificării. Astfel, intervenția în legea penală, în vederea modificării sancțiunilor trebuie să fie făcută în baza unor studii detaliate și care ar motiva fiecare intervenție legislativă. Nota informativă la proiect nu oferă un studiu detaliat sau cel puțin argumente în raport cu modificările ce țin de majorarea sau de micșorarea unor sancțiuni penale.

Mai mult ca atât, în procesul de modificare a politicii punitive trebuie să se ia în calcul și faptul că, practica ultimului deceniu a demonstrat că nu mărirea exagerată a limitelor de pedeapsă este soluția eficientă pentru combaterea criminalității. Criminologii sunt de părere că pedepsele aspre nu pot fi justificate prin eficientizarea luptei împotriva criminalității. De exemplu în perioada 1950-2001 în SUA și Canada rata omorurilor a evoluat paralel, indiferent de perioadele când ambele țări practicau sau nu aplicarea pedepsei capitale. Astfel, chiar dacă legea penală va stabili sancțiuni cât mai dure asta nu va genera drept consecință neapărat micșorarea numărului de infracțiuni comise.

Din aceste considerente, fără o justificare a fiecărei modificări ce se referă la majorarea sancțiunilor aceste modificări nu pot fi acceptate.

La pct.4 infracțiunea stabilită la art. 165¹ din Codul penal se suprapune parțial cu infracțiunea stabilită la art. 165 din același Cod, deoarece aceasta conține expresia *exploatarea comercială prin muncă*, deși norma propusă precizează că fapta nu întrunește semnele traficului de ființe umane sau al traficului de copii, va fi dificil de efectuat această diferență specifică, fapt care va genera dificultăți de interpretare și aplicare. Prin urmare, se va revedea oportunitatea, includerii acestei caracteristici în infracțiunea stabilită la art. 165.

La pct. 5

Amendamentele stabilite la art. 168 și art. 220 implică, în mod direct, agravarea răspunderii, fapt care contravine principiului umanizării Codului penal.

La pct.7

Completarea cu art. 213¹ *Publicitatea în scopul obținerii ilegale de organe și/sau țesuturi și/sau celule umane sau privind donarea ilicită a acestora*, ține mai mult de obiectul infracțiunilor contra vieții și sănătății persoanei, decît a celor contra sănătății publice și convețuirii sociale.

La Art. II

În contextul modificărilor operate în Codul de procedură penală subliniem că, prin Ordinul Ministrului Justiției nr. 215 din 22 mai 2013 a fost constituit Grupul de lucru inter-instituțional pentru realizarea optimă a acțiunii 6.3.2 p.2 din Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011-2016. Acest grup de lucru urmează să elaboreze propunerile de amendamente necesare la legislație, standarde tehnice și de procedură în conformitate cu care să fie instituite spațiile de audiere a copiilor. Astfel, în grupul de lucru sunt incluși reprezentanți ai Ministerului Justiției, Ministerului Afacerilor Interne, Procuraturii Generale, Consiliului Superior al Magistraturii, Departamentului de Administrare Judecătorească și ai societății civile. Astfel, amendamentele propuse la Codul de procedură penală urmează a fi coordonate, în mod obligatoriu, cu grupul de lucru, format în cadrul Ministerului Justiției. Această coordonare este necesară și pentru identificarea unei soluții optime și unanim acceptabile de către toate instituțiile și evitarea dublării efortului legislativ. În contextul celor enunțate, se recomandă excluderea art. II din proiect care se referă la modificarea Codului de procedură penală.

Viceministru

Vladimir GROSU